

Κάρτα 1

Πριν από οτιδήποτε άλλο θα ήθελα να αναφερθώ στην διάκριση μεταξύ του καθαρά θρησκευτικού-προσκυνηματικού τουρισμού (άσκηση λατρείας σε προσκυνήματα) που αφορά στους πιστούς καλούς Χριστιανούς καθώς και σε ομόδοξους προσκυνητές από άλλες χώρες όπως π.χ. η Ρωσία, από την περίπτωση του θρησκευτικού-πολιτιστικού, όπου το κυρίαρχο στοιχείο είναι η θρησκεία ως πολιτισμός (λατρεία, έθιμα, εκκλησιαστική αρχιτεκτονική και αγιογραφία, κειμήλια) και στο οποίο θα επικεντρώσω σήμερα, δεδομένου ότι προσφέρει τεράστια περιθώρια ανάπτυξης, αλλά και ευκαιρία επιμόρφωσης ανθρώπων άλλων θρησκευτικών πεποιθήσεων σε ότι αφορά την Χριστιανική Ορθόδοξη Πίστη και το μοναδικό της βάθος σε σχέση με τον Άνθρωπο.

Κάρτα 2

Ο προσκυνηματικός τουρισμός, είναι ιδιαίτερα απαιτητική μορφή τουρισμού, όχι τόσο από πλευράς επισκέπτη αλλά σε ότι αφορά τον τόπο υποδοχής. Θα πρέπει εκ προοιμίου, ο προορισμός να αποφασίσει μετά από σχετική μελέτη, ποια θα είναι τα όρια της φέρουσας ικανότητας του σε αριθμό επισκεπτών και διανυκτερεύσεων. Ομοίως θα πρέπει να καταγραφούν με ακρίβεια οι δυνατότητες εξυπηρέτησης των τουριστών σύμφωνα με τις διεθνείς τάσεις. Είναι γεγονός ότι οι τουρίστες, πιστοί και μη επιθυμούν να πλησιάσουν στα μνημεία, αναζητούν το υπερφυσικό, πιστεύουν ότι οι μοναστικές κοινότητες διαθέτουν συνταγές για την μακροζωία και την ψυχική ανάταση. Οι πιστοί, θέλουν να μάθουν, να ακούσουν, να προσκυνήσουν, να νοιώσουν ότι πλησιάζουν το Θείο και στην συνέχεια να αποφορτιστούν σε ένα ευχάριστο περιβάλλον με καλό φαγητό για να επεξεργασθούν και να συζητήσουν ότι ένοιωσαν και ότι είδαν. Οι νεαρότεροι επισκέπτες, θέλουν δράση, μαζί με τα θρησκευτικά μνημεία θέλουν να συνομιλήσουν με τους Μοναχούς, να γνωρίσουν την περιοχή να περιηγηθούν στην φύση και να δοκιμάσουν τις σπεσιαλιτέ της περιοχής. Άλλες προδιαγραφές απαιτούν οι γάλλοι προσκυνηματικοί τουρίστες, άλλες οι ρώσοι ,άλλες οι σκανδιναβοί, τελείως διαφορετικές οι ευαγγελικοί, ρωμαιοκαθολικοί και προτεστάντες. Όμως όλους ανεξαιρέτως, τους ενώνει η πίστη στο Θείο και ο θαυμασμός για την

φύση. Όλοι δε, εκτός της Χριστιανικής Πίστης, γνωρίζουν για την Αρχαία Ελληνική Ιστορία, τον Όλυμπο, την Ελληνική Μυθολογία και άλλα σχετικά θέματα.

Για να διαμορφώσουμε λοιπόν το προϊόν μας, θα πρέπει να γνωρίζουμε με ακρίβεια τις τάσεις που επικρατούν στην διεθνή αγορά και μέσα από διαβούλευση να επιλέξουμε πόσα από τα προαπαιτούμενα διαθέτει η περιοχή. Η Μοναστική κοινότητα υπό τον επιχώριο Επίσκοπο, η τοπική κοινωνία, και τα προσκυνήματα, θα πρέπει να συνεργαστούν για να επιλέξουν τα χαρακτηριστικά σημεία μίας διαδρομής στην περιοχή και στην συνέχεια να οργανώσουν αυτή την διαδρομή- αφήγηση, βήμα – βήμα. Εξυπακούεται ότι θα πρέπει να έχει προηγηθεί μελέτη και να έχουν επιλεγεί με προσοχή οι αγορές που η ζήτησή τους εφάπτεται της τοπικής προσφοράς . Ειδική ενότητα αποτελεί βέβαια η περίπτωση των Βημάτων του Αποστόλου Παύλου. Πρόκειται για μία τεράστια ευκαιρία για την περιοχή που βρισκόμαστε. Θα πρέπει άμεσα να αξιοποιηθούν όλα τα στοιχεία που συνθέτουν το οδοιπορικό του Αποστόλου στην Πιερία, να διαμορφωθεί κατάλληλα το κάθε σημείο για να υποστηρίζει το οδοιπορικό πίστης του Αποστόλου αλλά και για να καταστεί ικανό να δέχεται οργανωμένες ομάδες επισκεπτών και να οργανωθούν εκδηλώσεις ανάλογες του ενδιαφέροντος του κοινού.

Κάρτα 3

Το κλειδί για την επιτυχία έγκειται στην συστηματική κοινή προετοιμασία, σε μία κοινή συμφωνία και δέσμευση της τοπικής κοινωνίας συνολικά, προκειμένου να επενδύσει χρόνο και ενασχόληση πάνω στον προσκυνηματικό τουρισμό και στην καταγραφή των πραγματικών αναγκών προς ρύθμιση. Η περιοχή μας, εδώ στην Πιερία, διαθέτει τους κατάλληλους πρωτογενείς πόρους, όμως χρειάζεται μία σύνθεση αυτών των πόρων για να φθάσουμε στο τελικό αποτέλεσμα. Κάθε ιδέα είναι πολύτιμη, κάθε αξία και πόρος της περιοχής πρέπει να καταγραφούν συστηματικά, με αντικειμενικότητα. Εθελοντικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στην αναβίωση εθίμων και παραδόσεων, ενορίες, συνεταιρισμοί αγροτικών προϊόντων, ορειβατικοί σύλλογοι, εστιατόρια, ξενοδοχεία, ξενώνες, στην εξεύρεση λύσεων για την

μεταφορά των επισκεπτών από το ένα μνημείο στο άλλο, στην διαφοροποίηση της προσφοράς ανάλογα με την εποχή του έτους και το εορτολόγιο. Σημαντικός πόρος προς ανάδειξη, η παραδοσιακή τοπική κουζίνα, η τοπική παραγωγή προϊόντων, το λάδι, το κρασί, τα βότανα και κυρίως τα Μοναστηριακά και Εκκλησιαστικά προϊόντα. Όλα είναι πολύτιμα στοιχεία και θα πρέπει να συνδεθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να διαμορφώνουν ένα θελκτικό περιβάλλον που στόχο θα έχει να υποστηρίξει την επισκεψιμότητα των θρησκευτικών – πολιτιστικών μνημείων αλλά και την εν γένει εξωστρέφεια της περιοχής στις αγορές.

Κάρτα 4

Αν πάρουμε ως ενδεικτικό παράδειγμα εργασίας την υπέροχη και ιστορική Μονή του Αγίου Διονυσίου εν Ολύμπω. Βλέπουμε τι υπάρχει αναρτημένο στο διαδίκτυο για την περιοχή. Αυτή η θα μου επιτρέψετε την έκφραση, σχεδόν, στεγνή παράθεση των θρησκευτικών μνημείων, των ορεινών καταφυγίων και των υψηλότερων κορυφών του Ολύμπου, μάλλον αδικεί τον πλούτο του παραδείγματος.

Χρειάζεται ένα αφήγημα δυνατό. Σε απλή γλώσσα που να εξηγεί, πως ο επισκέπτης μπορεί εύκολα να έχει πρόσβαση σε όλα αυτά τα σημεία, ποιόν θα δει, που θα λάβει πληροφορίες, ποιος θα μπορούσε να τον συνοδεύσει από τους ντόπιους, τι εμπειρίες μπορεί να βιώσει, τι ξεχωριστό υπάρχει σε κάθε σημείο. Τι ρόλο παίζουν οι άνθρωποι και το κυριότερο, πως διακρίνεται η πνευματικότητα που αναδύουν τα μνημεία και η σημασία τους μέσα στον χρόνο για την περιοχή και τους ανθρώπους και την Πίστη.

Για να χτισθεί σωστά η αφήγησή, δύο είναι τα προαπαιτούμενα : η αγάπη για την περιοχή και τους θησαυρούς της και η άριστη σε βάθος γνώση της. Στην συνέχεια απαιτείται ένα λειτουργικό site σε ύψος οικείο προς τον επισκέπτη με χρηστικές πληροφορίες για την κάλυψη κάθε ανάγκης και την δυνατότητα διαλόγου με τον κάθε ενδιαφερόμενο.

Κάρτα 5

Ξεκινώντας λοιπόν την δόμηση της πρότασής μας προς τον εν δυνάμει τουρίστα, θα πρέπει να του περιγράψουμε μία εμπειρία με το να ξεδιπλώσουμε όλα τα μοναδικά στοιχεία που προσφέρει η περιοχή γύρω και μέσα στο Μοναστήρι. Στην διήγησή μας, η οποία εξυπακούεται ότι θα γίνει μέσα από την ιστοσελίδα μας, θα πρέπει να εξάρουμε το διεθνές σημείο αναφοράς. Τον Όλυμπο, το βουνό των βουνών, το βασίλειο του Δία. Μπορούμε λοιπόν, να ξεκινήσουμε την διήγησή μας, υπονοώντας ότι ο επισκέπτης, θα δοκιμάσει δυνατή συγκίνηση από το υψηλό ενεργειακό φορτίο του μνημείου από την ευλογία του Θεού στον τόπο, που στέκεται ήσυχα κάτω από τον μυθικό Όλυμπο. Από την Αρχαιότητα μέχρι σήμερα, ο τόπος ήταν και παραμένει η ευλογημένη επιλογή.

Στην συνέχεια περιγράφουμε την ιστορία του Μοναστηριού. Όχι όλη, αλλά τα ορόσημα που σηματοδοτούν την ύπαρξή του. Αφού δώσουμε στον επισκέπτη αρκετή τροφή για σκέψη, για αυτό το Ιερό μνημείο της πνευματικότητας που μόνο θετικά συναισθήματα μπορεί να του γεννήσει, περιγράφουμε την περιοχή και αναφέρουμε τις δυνατότητες που προσφέρει. Παραδόσεις της περιοχής στις 4 εποχές του χρόνου, φιλόξενοι κάτοικοι, μικρά ταβερνάκια που μαγειρεύουν σπιτικό φαγητό με αγνά υλικά της περιοχής, τοπικό κρασί αλλά και μαγαζιά με είδη ορειβασίας, και άλλων σπορ, τα στοιχεία του τοπικού ομίλου ορειβασίας καθώς και στοιχεία επικοινωνίας με συνοδούς για όσους θέλουν να ανέβουν στα Πριόνια ή σε άλλες κορυφές.

Αν δε, υπάρχουν φάρμες με καλλιέργειες ή οικογενειακές κτηνοτροφικές μονάδες, θα πρέπει να ερωτηθούν αν μπορούν να φιλοξενήσουν κάποιον και να τον ενσωματώσουν στις λειτουργίες της φάρμας.

Δεν θα πρέπει να ξεχνούμε ποτέ, ότι οι επισκέπτες μας δεν είναι απαραίτητα Χριστιανοί Ορθόδοξοι και πρέπει να αναζητήσουμε στοιχεία που θα τους προσελκύσουν. **Το βασικό στοιχείο είναι η πνευματικότητα.** Ένας επισκέπτης λοιπόν, περιμένει όταν θα επισκεφθεί την Μονή αλλά και κάθε άλλο θρησκευτικό Μνημείο της

Πιερίας, να έλθει σε επαφή με τους Μοναχούς, να συζητήσει μαζί τους για την ζωή στην Μονή, για την ιστορία της Μονής, την δική τους ιστορία, ακόμη και για θέματα που τους απασχολούν. Άλλοι πάλι, πιο υποψιασμένοι, μπορεί να θελήσουν να εντρυφήσουν στα ιερά κείμενα και να βρουν μία δίοδο προς την πνευματικότητα μέσα από την συζήτηση με τους Μοναχούς. Ας μην ξεχνούμε ότι ζούμε σε σκληρούς καιρούς και ότι οι άνθρωποι ψάχνουν για πνευματικά στηρίγματα. Συνεπώς, η επίσκεψη στην Μονή εκτός από την περιήγηση στον ιερό χώρο, θα πρέπει να εμπεριέχει στοιχεία που αναζητά ο σύγχρονος άνθρωπος. Δύναμη, πίστη, θάρρος, ακόμη και πρακτικές συμβουλές για να γίνει καλύτερη η ζωή του. Κανένας δεν γνωρίζει καλύτερα την ιστορία του Μνημείου και του τόπου καλύτερα από τους μοναχούς. Κανένας δεν μπορεί να ζει σε τόσο απόλυτη αρμονία με την φύση και το Θείο όσο αυτοί. Ο ρόλος τους είναι καταλυτικός στην παρουσίαση του Μνημείου, της ιστορίας του τόπου, των μύθων και των μυστικών της περιοχής. Αν η ξένη γλώσσα αποτελεί φραγμό, τότε με την εθελοντική παρουσία κάποιου πολίτη από την γειτονική κοινότητα, μπορεί να επιτευχθεί η επικοινωνία, ή με την βοήθεια του ξεναγού.

Σε περίπτωση που σε κάποια Μονή δεν υπάρχει μόνιμη μοναστική κοινότητα, δηλαδή δεν κατοικείται, θα πρέπει να παρέχονται όλα τα παραπάνω από κληρικούς που θα έχουν ορισθεί για την υποδοχή επισκεπτών και οι οποίοι θα έχουν ορίσει τις ώρες επισκεψιμότητας.

Κάρτα 6

Η Πιερία τελικά, αποτελεί εξαιρετική περίπτωση για τον σχεδιασμό μίας προσκυνηματικής εμπειρίας, χωρίς προηγούμενο. Συνδυάζει το μυστήριο του Ολύμπου και της σύζευξης του Αρχαίου Ελληνικού Πνεύματος και της Χριστιανικής Πίστης. Διαθέτει εξαιρετικούς ορεινούς όγκους με οργανωμένα καταφύγια για ανάβαση και άλλα αθλήματα τόσο αγαπητά στους νέους. Οι κάτοικοι είναι φιλόξενοι και εύκολα θα πρωταγωνιστήσουν σε ένα σενάριο υποδοχής και επικοινωνίας με τους τουρίστες που θα ήθελαν να γνωρίσουν την περιοχή, δρώντας εθελοντικά για την εξυπηρέτησή τους. Υπάρχουν μύθοι και τοπικές ιστορίες για την φύση, τους πολέμους, τα ήθη και τα έθιμα. Όλα αυτά, βαλμένα στην σωστή τους διάσταση, μαγνητίζουν τον επισκέπτη. Τα

τοπικά προϊόντα είναι εξαιρετικά, υπάρχουν βότανα που σήμερα είναι της μόδας διότι ο σύγχρονος άνθρωπος ανακαλύπτει εκ νέου την δύναμη της φύσης, χρειάζονται λοιπόν, ελάχιστες προσθήκες για να χτιστεί ένα νέο σενάριο που θα προσελκύσει επισκέπτες. Η Πιερία, δηλαδή, η Περιφερειακή Ενότητα, η Μητρόπολη, οι Δήμοι, οι τοπικοί τουριστικοί επιχειρηματίες και οι τοπικές κοινότητες, μπορεί να γίνει ο πιλότος ώστε και άλλες περιοχές της Ελλάδας, αρχής γενομένης από τις υπόλοιπες περιφερειακές διοικήσεις της Κεντρικής Μακεδονίας, να αναδείξουν τον πλούτο της θρησκείας μας και του πολιτισμούς μας γενικότερα και να προσδώσουν αξία στην συνολική εθνική τουριστική προσφορά.

Αρκεί μόνο να έχουμε πάντα στο πίσω μέρος του μυαλού μας, ότι ,όταν θέλουμε να προσελκύσουμε επισκέπτες, τους μιλάμε στην γλώσσα τους, με τον τρόπο και τα εργαλεία που καταλαβαίνουν. Τους διηγούμεθα την ιστορία μας με όσο πιο ελκυστικό τρόπο μπορούμε και τους προτείνουμε κάτι που δεν έχουν ξαναζήσει.

Σας ευχαριστώ